

GULDBORGSUND

BESKYT & BENYTT NATUREN

NATURPOLITIK
FOR GULDBORGSUND KOMMUNE

VEDTAGET AF BYRÅDET DEN 9. OKTOBER 2008

Wilhelm-udvalgets konklusion

I 2001 udkom den såkaldte Wilhelm-rapport "En rig natur i et rigt samfund". Wilhelm-udvalget (opkaldt efter udvalgets formand Nils Wilhelm) var nedsat af den daværende regering i 1999. Rapportens konklusion var bl.a.:

"I Danmark har erhverv og myndigheder gennem de sidste 20-30 år ydet en stadig stigende indsats for at beskytte naturen og nedsætte miljøpåvirkningerne. Indsatsen har givet gode resultater, men dette kan ikke opveje den negative udvikling for vilde planter og dyr og deres levesteder.

På trods af en forbedret beskyttelse af den tilbageværende natur er tilbagegangen fortsat de seneste 20 år, og kvaliteten af Danmarks natur og biodiversitet har ikke tidligere været så ringe. Det skyldes, at naturen generelt har for lidt plads, at den indeholder for mange næringsstoffer og for lidt vand, og at naturarealerne er opsplittede og under tilgroning. Og det skyldes, at naturen og naturressourcerne hverken kan klare den nuværende intensive anvendelse eller det omfattende ophør af ekstensiv drift."

HAMBORGSKOVEN, SUNDBY

FORORD

Guldborgsund Kommune har som myndighed fået ansvaret for naturen i vores kommune.

Vi skal gennem vores sagsbehandling og øvrige virke være med til at forbedre naturen, både til gavn for mennesker, dyr og planter. Vi skal også være med til at stoppe den forringelse af naturen, som er foregået igennem de senere år. Og vi skal lære at sætte pris på naturen, nyde den, værne om den og give den en hjælpende hånd, der hvor den trænger.

Det er en stor og udfordrende opgave, og den kan vi som kommune kun løfte sammen med lodsejerne og brugerne af naturen. Det er også en opgave, der vil tage lang tid, men med denne naturpolitik vil vi skabe fokus på naturen og lægge grunden til en bedre natur i Guldborgsund.

Vores Grønne Råd har gjort et stort arbejde i forhold til udarbejdelsen af denne naturpolitik, og det takker jeg for. Jeg forventer også, at Grønt Råd også vil bidrage aktivt til gennemførelsen af naturpolitikken. Og jeg er overbevist om, at mange lodsejere vil bidrage positivt i det kommende arbejde, så vi kan få en mere rig og varieret natur i Guldborgsund Kommune. Det vil være til gavn både for os selv og vores efterkommere.

Henning Kamper
Formand for Udvalget for Teknik og Miljø

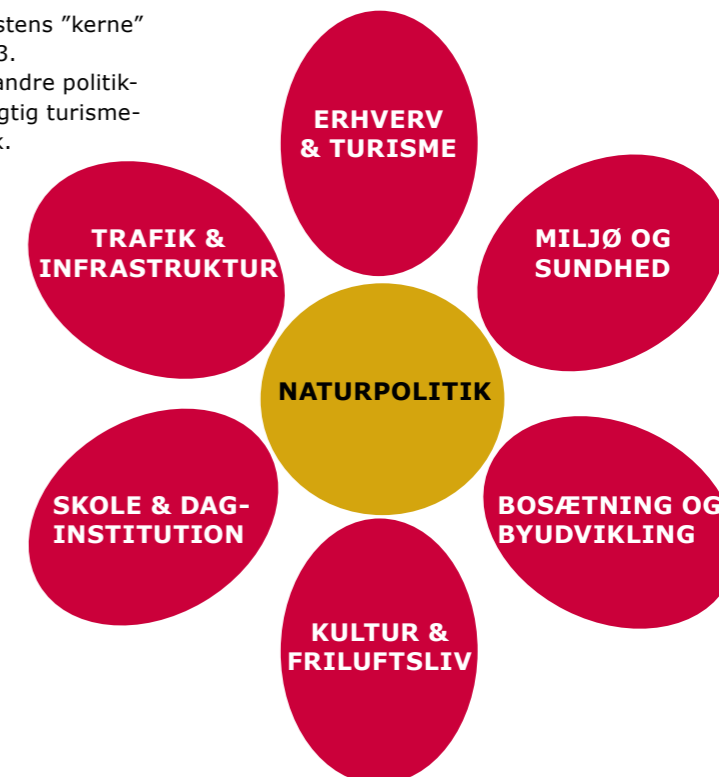
BESKYT OG BENYT NATUREN

En naturpolitik skal skabe rammer for, hvordan borgere og turister beskytter naturen samtidig med, at de benytter den.

Politikken skal særligt skabe muligheder for forbedringer og beskyttelse af naturen. De centrale emner i en naturpolitik er derfor naturbeskyttelse, naturpleje, naturudvikling herunder genskabelse af natur samt naturbevaring.

Naturpolitikken kan beskrives som blomstens "kerne" og illustreres som blomsten her på side 3. Naturpolitikken har mange snitflader til andre politikker som fx grøn erhvervs politik, bæredygtig turisme politik, grøn uddannelses- og skolepolitik. Naturpolitikken kan således med fordel supplere andre politikker og vise versa.

NATUR BESKYTTELSE PLEJE UDVIKLING BEVARING

MERE NATUR VÅDOMRÅDER LANDBRUG SKOV KYST

HVORFOR SKAL VI HAVE EN NATURPOLITIK?

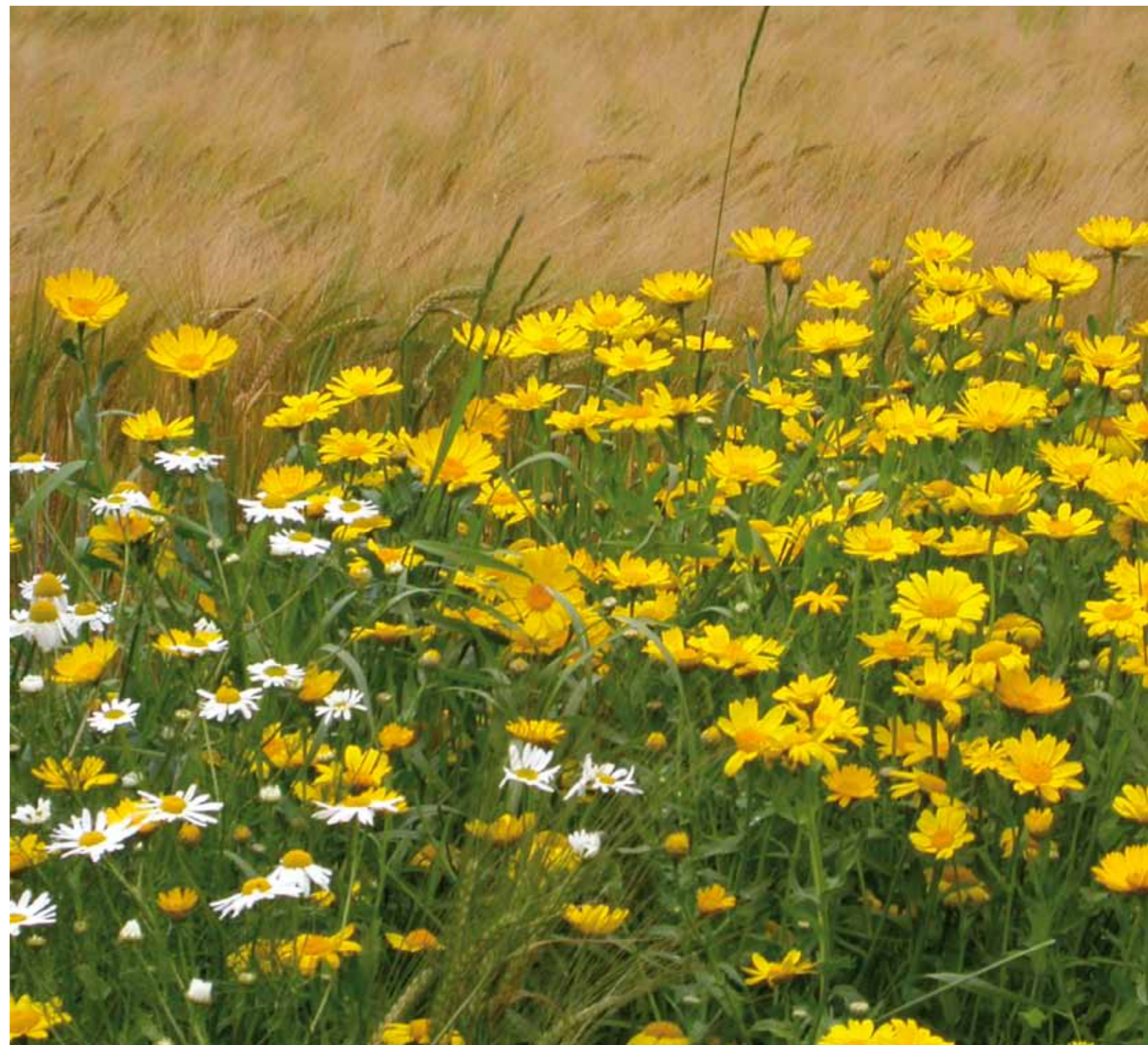
Guldborgsund Kommune har nogen af landets bedste landbrugsjorder, hvilket betyder, at kommunen er én af de kommuner, der forholds-mæssigt har det største landbrugsareal, der samtidig er meget intensivt dyrket.

Omvendt betyder det, at Guldborgsund Kommune er en kommune, der i forhold til dens areal, har de færreste arealer med beskyttet natur i Danmark. Dette skal tilmed ses i lyset af, at Danmark i forvejen er et af de lande i Europa, der forholds-mæssigt har det største opdyrkede areal og dermed et af de lande med det mindste areal med natur.

Men bl.a. på grund af omfangsrige landsbrugsarealer, skove, lange kyststrækninger, store områder med afvandede lavbundsområder, inddæmmede områder mv. har kommunen store naturområder, der kan udvikles til "bedre natur", og dermed har kommunen muligheder for at bidrage til EU's målsætning.

Danmark er nemlig forpligtet af EU's målsætning om at standse tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed senest i år 2010. Derfor er der i Guldborgsund Kommune brug for at genskabe, bevare, pleje og udvikle natur og landskaber, så mangfoldigheden af naturtyper, dyr og planter kan blive større.

Samtidig er der behov for, at kommunens mange forskellige naturtyper og karakteristiske landskaber bliver mere synlige for offentligheden og mere tilgængelige, så borgere og turister kan færdes og få oplevelser i flere forskelligartede naturområder og landskaber end tidligere.

Bæredygtig udvikling indebærer, at vi skal tage vare på de økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer samtidig. De kommende generationer skal have mindst lige så gode muligheder for et godt liv, som vi har.

Vi skal sikre en sund økonomisk udvikling, der er socialt afbalanceret, og som ikke har negativ virkning på menneskers sundhed, naturen og miljøet.

Bæredygtig udvikling kan ikke gennemføres i et land alene. Visionen for en global bæredygtig udvikling er en verden med økonomisk fremgang, større velfærd og øget natur- og miljøbeskyttelse. En udvikling, der kommer alle til gode, også de svage og fattige i andre dele af verden. Derfor forudsætter bæredygtig udvikling også respekt for menneskerettigheder, åbenhed og demokrati.

Blå og grønne korridorer, også kaldet "økologiske forbindelser", er "linier" i landskaber, der følger vandløbssystemer, våde og tørre naturtyper, skovområder, kyster, landskabsstrøg samt rasteområder for fugle, hvor planter og dyr har særligt gode muligheder for at sprede sig.

Høj grad af sammenhæng via korridorerne mellem enkeltstående naturområder er vigtig for at bevare og fremme naturkvaliteten i det åbne land.

VORES VISION ER DERFOR:

VI VIL BEVARE, UDVIKLE OG PLEJE VORES NATUR OG LANDSKABER OG GENSKABE LEVESTEDER FOR HJEMMEHØRENDE DYR OG PLANTER, SÅ NATUREN OG LANDSKABERNE FREMOVER BLIVER ET AKTIV FOR BORGERE OG TURISTER I GULDBORGSUND KOMMUNE

FOR OS BETYDER DET,

- at vi vil synliggøre vore prioriteringer og arbejde mod en bæredygtig udvikling i et samspil med borgere og organisationer,
- at vi påtager os ansvaret for den biologiske mangfoldighed, og at vi vil beskytte sjældne og truede arter og bevaringskrævende naturtyper,
- at vi vil pleje og bevare forskellige naturområder, så vi fortsat kan værne om det unikke og autentiske dvs. bl.a. hjemmehørende dyr og planter,
- at vi værner om de landskabsværdier, der bl.a. knytter sig til herregårdslandskaberne og andre vigtige kulturskabte landskabstyper og -elementer.
- at vi ønsker blå og grønne korridorer, hvor naturen kan brede sig, og hvor vi kan færdes på naturens præmisser,
- at vi aktivt vil skabe forståelse og glæde for naturen gennem oplevelser, da naturen er central for vores livskvalitet.

NATUR MANGFOLDIGHED SAMMENHÆNG OPLEVELSER VÆRDIER

NATUR HANDLEPLANER MÅL DIALOG OVERBLIK

Grønt Råd

Byrådet har nedsat et Grønt Råd, hvis formål er at rådgive Byrådet i spørgsmål om planlægning, administration og bæredygtig udnyttelse af natur og miljø. Grønt Råd har derfor bidraget væsentligt til indholdet i naturpolitikken.

Grønt Råd består af repræsentanter fra flg. organisationer og myndigheder:

- Danmarks Jægerforbund
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Landbrug
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Skovforening
- Forbrugerrådet
- Friluftsrådet
- Skov- og Naturstyrelsen
- Visit Guldborgsund samt
- Guldborgsund Kommune

VI VIL SYNLIGGØRE VORE PRIORITERINGER OG ARBEJDE MOD EN BÆREDYGTIG UDVIK- LING I ET SAMSPIL MED BORGERE OG ORGA- NISATIONER

DERFOR VIL VI:

- Hvert år ved udgangen af november måned og første gang i 2008 udarbejde en konkret handleplan for, hvad der sættes i værk det kommende år for at føre naturpolitikken ud i livet og for at arbejde mod en bæredygtig udvikling. Aktiviteterne prioriteres i henhold til den økonomiske formåen. Handleplanen udarbejdes i dialog med Grønt Råd og offentliggøres på kommunens hjemmeside.
- Gennem dialog med virksomheder, organisationer, lodsejere, andre borgere mv. om naturpolitikken skabe interesse og forståelse for samt medejerskab til naturpolitikken.

VI PÅTAGER OS ANSVARET FOR DEN BIOLOGISKE MANGFOLDIGHED, OG VI VIL BESKYTTE SJÆLDNE OG TRUEDE ARTER OG BEVARINGSKRÆVENDE NATURTYPER

DERFOR VIL VI:

- Inden udgangen af 2009 udarbejde et overblik over truede dyre- og plantearter samt naturtyper i kommunen både i og udenfor Natura 2000-områderne. Overblikket danner bl.a. grundlag for det videre arbejde med naturplanerne, der skal færdiggøres inden udgangen af 2010, samt den øvrige indsats på naturområdet.
- Udføre naturpleje i form af afgræsning, høslet e.l. på nye udvalgte lokaliteter hvert år fra og med 2009 til og med 2013 ved hjælp af kommunens egne naturforvaltningsmidler samt fx i form af MVJ-aftaler (MiljøVenlige Jordbrugsforanstaltninger), grønne partnerskaber mv.

INDSATS TRUEDE DYR & PLANTER NATURPLEJE

STOR KÆRGULDSMED SOM MILJØMINISTERIET HAR OPFORDRET OS TIL SÆRLIGT AT PASSE PÅ

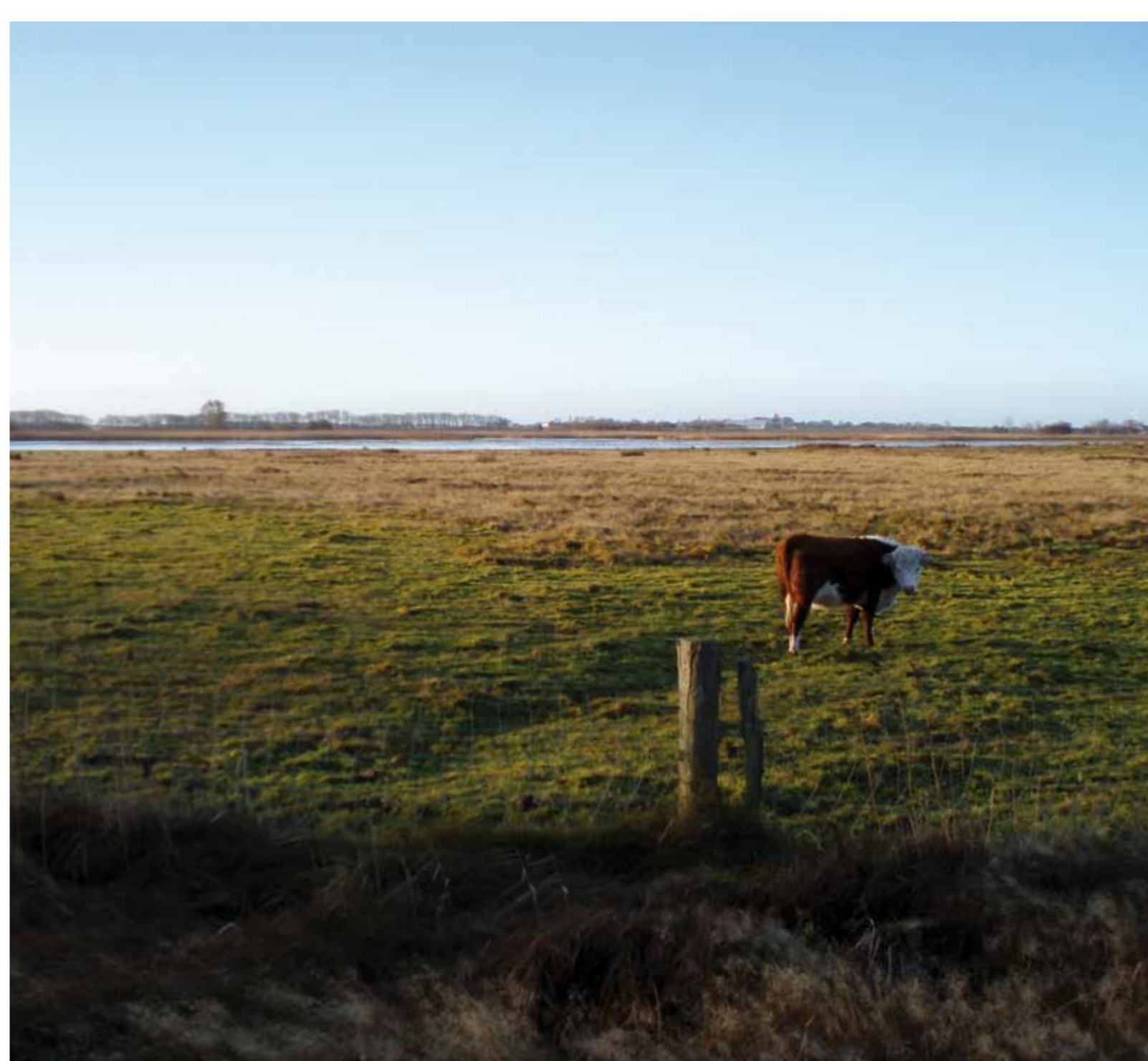
MOSER SKOVSUMPE RØRSKOVE SØER ENGE VANDLØB LANDSKAB

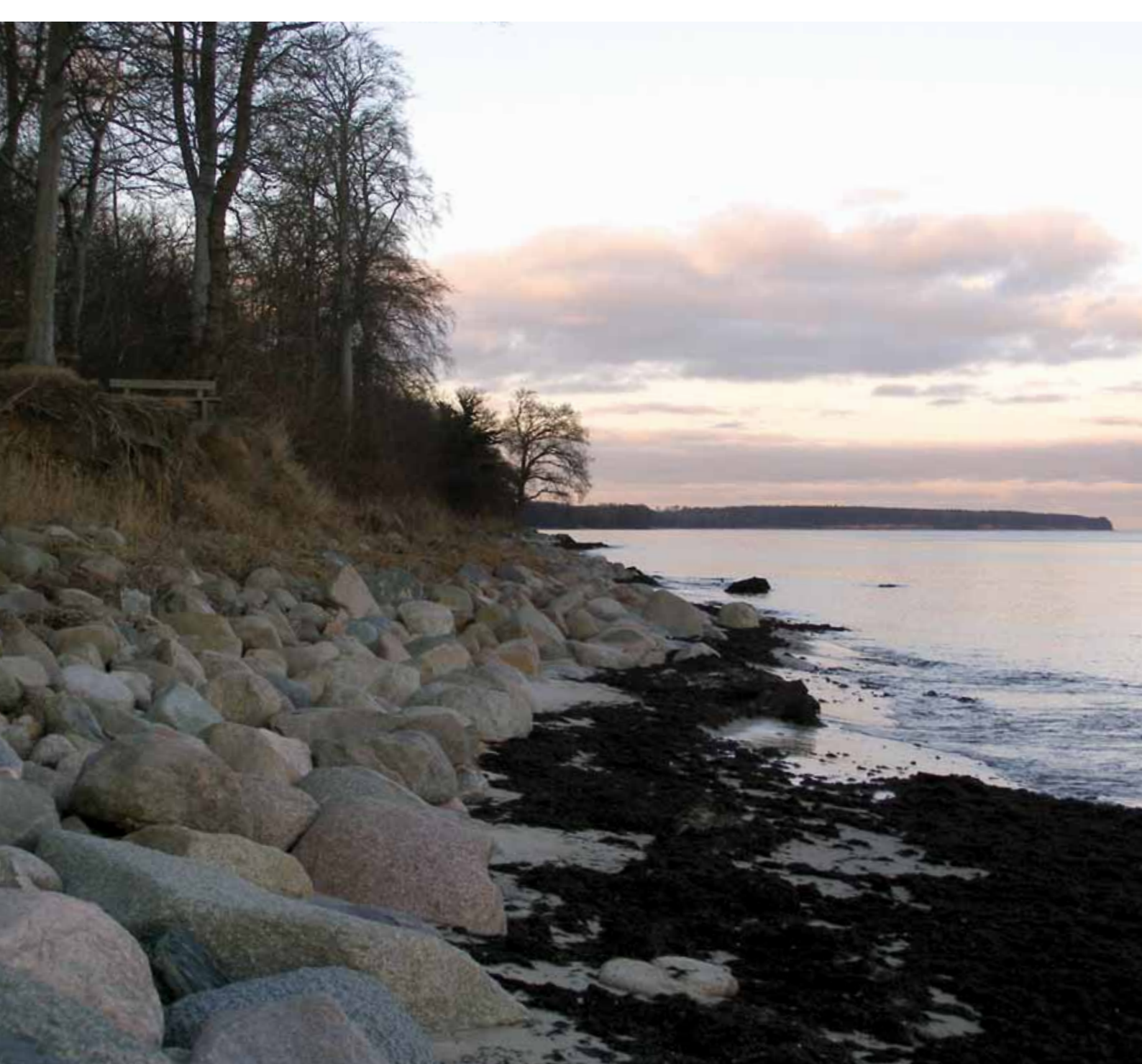
Naturgenopretning af naturområder betyder, at der bliver genskabt værdifulde levesteder for dyr og planter, undertiden også med det formål at skabe større sammenhængende naturområder eller økologiske forbindelser.

VI VIL PLEJE OG BEVARE FORSKELLIGE NATUROMRÅDER, SÅ VI FORTSAT KAN VÆRNE OM DET UNIKKE OG AUTENTISKE DVS. BL.A. HJEMMEHØRENDE DYR OG PLANTER

DERFOR VIL VI:

- Hvert år udpege et større naturområde med særlige naturkvaliteter, der kan naturgenoprettes. Der bliver sat et projekt igang på dette område, der skaber mulighed for en rig varieret natur for truede og hjemmehørende planter og dyr samt giver muligheder for oplevelser.
- Inden udgangen af 2010 vurdere behovet for revidering og nyudpegninger af lavbundsområder.
- Inden udgangen af 2013 genoprette mindst 85 ha vådområder fra nuværende lavbundsområder, så der over tid fx genskabes moser, skovsumpe, rørskove, lavvandede søer, våde enge og naturlige vandløb i henhold til statens målsætning.
- Fra 2009-2013 gennemgå alle fredninger i kommunen, således at behovet for at revidere dem klarlægges. Behovet for at rejse nye fredningssager vurderes i samme tidsrum.

**VI VÆRNER OM DE LANDSKABSVÆRDIER,
DER BL.A. KNYTTER SIG TIL HERREGÅRDS-
LANDSKABERNE OG ANDRE VIGTIGE KUL-
TURSKABTE LANDSKABSTYPER OG -ELE-
MENTER**

DERFOR VIL VI:

- Inden udgangen af 2013 udarbejde en handleplan, der bevarer, beskytter og udvikler særlige natur- og landskabsværdier, der bl.a. knytter sig til herregårdslandskaberne samt øvrige værdifulde kulturskabte landskaber og landskabselementer herunder værdifulde geologiske lokaliteter og kystprofiler.

NATUR LANDSKABER KYSTER

**VI ØNSKER BLÅ OG GRØNNE KORRIDORER,
HVOR NATUREN KAN BREDE SIG, OG HVOR
VI KAN FÆRDES PÅ NATURENS PRÆMISSER**

NATUR FRILUFTSLIV SAMMENHÆNG BYNÆR

DERFOR VIL VI:

- Inden udgangen af 2011 udarbejde en handleplan for etableringen af en Naturpark Guldborgsund, som er understøttet af flere konkrete og specifikke forundersøgelser og analyser.
- Inden udgangen af 2013 vurdere behovet for revidering og nyudpegninger af økologiske forbindelser samt geologiske interesseområder i kommunen.
- Inden udgangen af 2013 vurdere behovet for revidering og nyudpegninger af friluftsområder i kommunen herunder vurdere egnede lokaliteter for naturmæssig forsvarlig placering af større miljørigtige og CO2-neutrale ferie- og fritidsanlæg som golfbaner, ferie- og oplevelsescentre, sommerlande, hoteller, campingpladser mv.
- Inden udgangen af 2013 iværksætte, i samarbejde med relevante samarbejdspartnere, naturpleje, naturgenopretning, differentieret adgang, stisystemer mv. på 5 udvalgte lokaliteter som fx lavbundsområder mv.
- Inden udgangen af 2013 etablere naturlegepladser, udsigtstårne, støttepunkter, stisystemer mv. i samarbejde med relevante samarbejdspartnere, på 5 udvalgte arealer.
- Inden udgangen af 2009 udarbejde en overordnet plan for udlægning af arealer til bynære grønne områder, søer og skove, der særligt orienterer sig mod boligområder.
- Frem til 2015 arbejde på at øge skovarealet med mindst 500 ha for at fremme bynær skov og grundvandsbeskyttelse i henhold til statens målsætning samt udlægge nye skovrejsningsområder inden udgangen af 2009 bl.a. også i tilknytning til byudviklingsområder.

VI VIL AKTIVT SKABE FORSTÅELSE OG GLÆDE FOR NATUREN Gennem Oplevelser, da naturen er central for vores livskvalitet

DERFOR VIL VI:

- I samarbejde med relevante organisationer etablere en naturvejlederordning for borgere og turister inden udgangen af 2008.
- Inden 2010 udarbejde en handleplan for gennemførelse af et overordnet stisystem i kommunen både for gående, ridende og cyklende i samarbejde med borgere, organisationer og lodsejere mv.
- På Guldborgsund Kommunes hjemmeside iværksætte formidling af ture, grønne aktiviteter samt information om dyr, planter og naturtyper, fortidsminder og forskellige landskaber inden udgangen af 2008. Formidlingen etableres fx i samarbejde med Visit Guldborgsund.
- Udarbejde en plan for Guldborgsund Kommunes fysiske formidling i form af skiltning, foldere, markeringspæle mv. inden udgangen af 2008.

**INFORMATION
STIER
SKILTE
TILGÆNGELIGHED**

GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
TLF. 5473 1000
WWW.GULDBORGSUND.DK